

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ปฏิบัติเครื่องไทย

เรื่อง เครื่องดนตรีไทยตามความถนัด

รหัสวิชา ศ23101

ชื่อรายวิชา ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

เวลา 9 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.1/2 ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยตามความถนัด
  - หลักการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย
  - ฝึกไล่เสียง
  - เพลง แหกบรรพเทศ ชั้นเดียว
  - เพลง ล่องแม่ปิง

สาระสำคัญ

เครื่องดนตรีไทยแต่ละประเภทมีวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งพื้นฐานในการฝึกเป็นสิ่งสำคัญที่จะต่อยอดไปสู่การฝึกเทคนิคในขั้นสูงและสามารถทำให้เป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพ

สาระการเรียนรู้

1. การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยตามความถนัดได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	1. มีวินัย

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำ

1. ครูปฏิบัติให้นักเรียนดูและตั้งคำถามว่า นักเรียนคิดว่าเครื่องดนตรีนั้นสามารถทำเสียงได้กี่เสียง

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนสังเกตองค์ประกอบของเครื่องดนตรีไทย พร้อมอธิบายลักษณะของเครื่องดนตรีไทยโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย

2. ครูอธิบายหลักการวางนิ้ว และการไล่เสียง การนั่งพร้อมสาธิตให้นักเรียนดูและให้นักเรียนปฏิบัติตาม
3. ครูอธิบายพร้อมสาธิตถึงระดับเสียงและการไล่เสียงของเครื่องดนตรีไทย ว่าสามารถทำได้

4. ครูให้นักเรียนฝึกไล่โน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติการเล่นไล่เสียงจนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย และหาเวลาเข้ามาซ้อมที่ห้องดนตรีไทย

ชั่วโมงที่ 2

ชั้นนำ

1. ครูทบทวนการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ครูแจกโน้ตเพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว พร้อมอธิบายวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ที่ละวรรคเพลง

2. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติการเล่นไล่เสียง , การวางมือและการนั่ง

3. ครูให้นักเรียนฝึกไล่โน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติเพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว จน

นักเรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

4. ครูประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติเพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว และหาเวลาเข้ามาซ้อมเครื่องดนตรีไทยที่ห้อง

ดนตรีไทย

ชั่วโมงที่ 3

ชั้นนำ

1. ครูทบทวนการปฏิบัติเพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติเพลงแขกบรเทศ ชั้นเดียว

2. ครูแจกโน้ตเพลงล่องแม่ปิง พร้อมอธิบายวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ที่ละวรรคเพลง

3. ครูให้นักเรียนฝึกไลโน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติการไล่เสียงจนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

4. ครูประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติเปียโนเพลงล่องแม่ปิง และหาเวลามาซ้อมที่ห้องดนตรีไทย

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนการปฏิบัติเพลงล่องแม่ปิง เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติเพลงล่องแม่ปิง

2. ครูให้นักเรียนฝึกไลโน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติการไล่เสียงจนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ครูประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติเปียโนเพลงล่องแม่ปิง และหาเวลามาซ้อมที่ห้องดนตรีไทย

ชั่วโมงที่ 5

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนการปฏิบัติเพลงล่องแม่ปิง เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติเพลงล่องแม่ปิง

2. ครูให้นักเรียนฝึกไลโน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติการไล่เสียงจนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ครูประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติเปียโนเพลงล่องแม่ปิง และหาเวลามาซ้อมที่ห้องดนตรีไทย

ชั่วโมงที่ 6-9

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนการปฏิบัติเพลงแขกบรรทัด ชั้นเดี่ยวและ เพลงล่องแม่ปิง เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติเพลงแขกบรรทัด ชั้นเดี่ยวและ เพลงล่องแม่ปิง

2. ครูให้นักเรียนฝึกไลโน้ตไปพร้อม ๆ กับครู และครูให้เวลานักเรียนฝึกปฏิบัติการไล่เสียงจนนักเรียนสามารถ

ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ครูประเมินการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูสรุปนักเรียนที่สอบผ่านและไม่ผ่านมาซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. PowerPoint เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย
2. โน้ตเพลงแขกบรรพเทศ ชั้นเดียว
3. เพลงล่องแม่ปิง

แหล่งการเรียนรู้

1. โน้ตเพลง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ประเมินความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติดนตรีไทย	การปฏิบัติดนตรีไทย	แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. แบบประเมินทักษะ/ กระบวนการทางดนตรี	การปฏิบัติดนตรีไทย	แบบประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีไทย	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2. พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงาน	- แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตมีวินัย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สมรรถนะ	- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	แบบประเมินสมรรถนะ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจการปฏิบัติดนตรีไทย

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
อธิบายหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
อธิบายหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย	อธิบายหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	อธิบายหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยได้ถูกต้อง	อธิบายหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยได้ถูกต้องเพียงบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบประเมินทักษะ/กระบวนการทางดนตรี

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การนั่งและการวางมือ			
2. การบรรเลงตรงตามจังหวะ			
3. การบรรเลงตรงตามทำนอง			
4. การบรรเลงตรงตามเสียง			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. การนั่งและการวางมือ	ทำนั่งถูกต้อง และการวางมือถูกต้อง	ทำนั่งถูกต้อง แต่การวางมือถูกต้องเพียงมือเดียว	ทำนั่งไม่ถูกต้อง แต่การวางมือต้องถูกต้องมือใดมือหนึ่ง
2. การบรรเลงตรงตามจังหวะ	สามารถปฏิบัติเล่นโน้ตจังหวะเพลงได้อย่างถูกต้อง	สามารถปฏิบัติเล่นโน้ตจังหวะเพลงผิด 1-2 ครั้ง	ปฏิบัติเล่นโน้ตจังหวะเพลงผิด 3 ครั้งขึ้นไป
3. การบรรเลงตรงตามทำนอง	สามารถปฏิบัติเล่นโน้ตทำนองเพลงได้อย่างถูกต้อง	สามารถปฏิบัติเล่นโน้ตทำนองเพลงผิด 1-2 ครั้ง	ปฏิบัติเล่นโน้ตทำนองเพลงผิด 3 ครั้งขึ้นไป
4. การบรรเลงตรงตามเสียง	บรรเลงโน้ตตรงตามเสียง ได้อย่างถูกต้อง	บรรเลงโน้ตตรงตามเสียงบางท่อนเพลง	บรรเลงโน้ตได้ไม่ดี ส่วนใหญ่ไม่ตรงตามเสียง

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ปฏิบัติดนตรีไทย

คำชี้แจง ผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนตัวเลข 3,2,1 และ 0 ลงในช่องว่างที่ตรงกับค่าระดับคะแนน

เกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง ปานกลาง

0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะที่ 3
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ
9. กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม

คุณลักษณะที่ 4

ตัวชี้วัดที่ 4.คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เป็นบางครั้ง	ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้

แบบสังเกตสมรรถนะของผู้เรียนรายบุคคล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ปฏิบัติดนตรีไทย

เกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง ปานกลาง

0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	สมรรถนะที่ 4
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองได้สำเร็จ โดยมีผู้แนะนำ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยมีผู้อื่นช่วยเหลือจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองไม่สำเร็จ

บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ ..... ผู้สอน
(น.ส.นันท์นี้ นักดนตรี)